

Ministerstwo Finansów

**INFORMACJA O REALIZACJI USTAWY
O GRACH HAZARDOWYCH
W ROKU 2022**

Warszawa, 2023 rok

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
2. STAN PRAWNY	5
3. CHARAKTERYSTYKA RYNKU GIER.....	6
3.1. KONCESJE I ZEZWOLENIA NA URZĄDZANIE GIER UDZIELANE PRZEZ MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW FINANSÓW PUBLICZNYCH	6
3.2. ZEZWOLENIA NA URZĄDZANIE GIER I ZGŁOSZENIA URZĄDZANYCH GIER UDZIELANE I PRZYJMOWANE PRZEZ DYREKTORÓW IZB ADMINISTRACJI SKARBOWEJ I NACZELNIKÓW URZĘDÓW CELNO-SKARBOWYCH.....	7
3.3. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE RYNEK GIER HAZARDOWYCH.....	9
3.3.1. LICZBA URZĄDZEŃ DO GIER W KASYNACH GRY ORAZ W SALONACH GIER NA AUTOMATACH	10
3.3.2. WYNIKI EKONOMICZNO-FINANSOWE PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE GIER HAZARDOWYCH	11
3.3.3. PRZYCHODY Z GIER HAZARDOWYCH WYKAZANE PRZEZ PODMIOTY PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ W TYM ZAKRESIE I ICH STRUKTURA W PODZIALE NA RODZAJE GIER W LATACH 2021–2022	12
4. WPŁYWY Z PODATKU OD GIER, OPŁAT I DOPLAT	13
4.1. DOCHODY Z PODATKU OD GIER	13
4.1.1. PODATEK OD GIER ZA LATA 2021–2022.....	14
4.1.2. STRUKTURA PODATKU OD GIER ZA LATA 2021–2022.....	15
4.2. ZALEGŁOŚCI PODATKOWE.....	16
4.3. WPŁYWY Z OPŁAT W ROKU 2022.....	16
4.4. DOPLATY	17
5. NADZÓR ORGANÓW KAS NAD DZIAŁALNOŚCIĄ W ZAKRESIE GIER HAZARDOWYCH.....	19
5.1. ORGANY UPRAWNIONE DO WYKONYWANIA KONTROLI ORAZ FORMY KONTROLI	19
5.2. PRZEPROWADZONE KONTROLE I ICH WYNIKI W OBSZARZE LEGALNEGO RYNKU GIER HAZARDOWYCH	19

5.2.1.	KONTROLE PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW REGULUJĄCYCH URZĄDZANIE I PROWADZENIE GIER HAZARDOWYCH, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE O GRACH HAZARDOWYCH, W ROKU 2022	19
5.2.2.	LICZBA PRZEPROWADZONYCH KONTROLI PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW REGULUJĄCYCH URZĄDZANIE I PROWADZENIE GIER HAZARDOWYCH, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE O GRACH HAZARDOWYCH, ORAZ STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI W PODMIOTACH POSIADAJĄCYCH KONCESJĘ LUB ZEZWOLENIE NA URZĄDZANIE GIER HAZARDOWYCH ORAZ W PODMIOTACH DOKONUJĄCYCH ZGŁOSZENIA TAKICH GIER, A TAKŻE GIER URZĄDZANYCH W RAMACH MONOPOLU PAŃSTWA	20
5.2.3.	KONTROLE CELNO-SKARBOWE PRZEPROWADZONE PRZEZ ORGANY KAS W ZAKRESIE PODATKU OD GIER.....	25
5.3.	DZIAŁANIA W OBSZARZE NIELEGALNEGO RYNKU GIER HAZARDOWYCH W STOSUNKU DO PODMIOTÓW URZĄDZAJĄCYCH I PROWADZĄCYCH GRY HAZARDOWE BEZ KONCESJI, ZEZWOLENIA LUB ZGŁOSZENIA.....	25
5.3.1.	DZIAŁANIA ORGANÓW KAS W ZAKRESIE ZWALCZANIA URZĄDZANIA I PROWADZENIA GIER NA AUTOMATACH Wbrew PRZEPISOM USTAWY O GRACH HAZARDOWYCH – POZA KASYNAMI GRY I SALONAMI GIER.....	27
5.4.	DZIAŁANIA ORGANÓW KAS W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA NARUSZANIU PRZEPISÓW USTAWY O GRACH HAZARDOWYCH W SIECI INTERNET.....	28
5.4.1.	REJESTR DOMEN SŁUŻĄCYCH DO OFEROWANIA GIER HAZARDOWYCH NIEZGODNIE Z USTAWĄ.....	28
5.4.2.	REKLAMA I PROMOCJA GIER HAZARDOWYCH W SIECI INTERNET.....	28
5.5.	WSPÓŁPRACA ORGANÓW KAS Z PODMIOTAMI ZEWNĘTRZNYMI ORAZ INNYMI ORGANAMI MAJĄCA NA CELU PRZECIWDZIAŁANIE NARUSZANIA PRZEPISÓW W OBSZARZE GIER HAZARDOWYCH, W TYM W SIECI INTERNET.....	29
5.6.	PRZESTĘPSTWA SKARBOWE I WYKROCZENIA SKARBOWE PRZECIWKO ORGANIZACJI GIER HAZARDOWYCH.....	30
5.7.	SANKCJE ADMINISTRACYJNE ZA NARUSZENIE PRZEPISÓW USTAWY O GRACH HAZARDOWYCH	35

1. WSTĘP

Informacja o realizacji ustawy o grach hazardowych w roku 2022 stanowi realizację polecenia Rady Ministrów nakładającego na ministra właściwego do spraw finansów publicznych obowiązek informowania Rady Ministrów, w cyklach rocznych, o stanie realizacji ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 227), zwanej dalej „ustawą o grach hazardowych”. Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie danych oraz informacji o stanie rynku gier hazardowych w Polsce i działaniach państwa, zarówno legislacyjnych i kontrolnych, jak i związanych ze ściganiem przestępczości w obszarze nielegalnych gier hazardowych. Materiał zawiera również informacje o realizacji ustawy o grach hazardowych w kontekście uzyskanych dochodów z podatku od gier i realizacji założeń budżetowych, analizę działań sektora rynku gier hazardowych na tle zmieniających się warunków gospodarczych, prawnych i społecznych.

2. STAN PRAWNY

Zasady funkcjonowania rynku gier hazardowych w Polsce w roku 2022 regulowała ustawa o grach hazardowych oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy.

W roku 2022 weszły w życie następujące przepisy regulujące obszar gier hazardowych lub odnoszące się do ustawy o grach hazardowych:

1. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie sprawozdawczości podmiotów urządzających i prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych (Dz. U. poz. 718),
2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 maja 2022 r. w sprawie wyznaczenia organu Krajowej Administracji Skarbowej do prowadzenia spraw związanych z Rejestrem domen służących do oferowania gier hazardowych niezgodnie z ustawą (Dz. U. poz. 1212).

3. CHARAKTERYSTYKA RYNKU GIER

3.1. Koncesje i zezwolenia na urządzenie gier udzielane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych

Poniższe zestawienie obrazuje stan rynku gier hazardowych w ujęciu ilościowym na koniec roku 2021 oraz 2022 w segmencie gier urządzanych w kasynach gry, w naziemnych punktach przyjmowania zakładów wzajemnych, w zakładach wzajemnych urządzanych za pośrednictwem sieci Internet oraz w salonach gry bingo pieniężne.

Liczba ośrodków gier/punktów gier, na które zostały udzielone zezwolenia/koncesje, oraz liczba obowiązujących/wydanych zezwoleń/koncesji w latach 2021–2022

Wyszczególnienie	Liczba obowiązujących zezwoleń/koncesji		Liczba ośrodków gier/punktów gier objętych udzielonymi koncesjami/zezwoleńiami		Liczba wydanych zezwoleń/koncesji	
	na dzień 31.12.2021	na dzień 31.12.2022	na dzień 31.12.2021	na dzień 31.12.2022	2021	2022
Kasyna gry	50	51	50	51	1	10
Salony gry bingo pieniężne	0	0	0	0	0	0
Punkty przyjmowania zakładów bukmacherskich i totalizatora	27	27	1 888	1805	3	6
Zakłady wzajemne przez sieć Internet	23	24	X	x	6	2

Kasyna gry

W roku 2022 złożono 41 wniosków o udzielenie koncesji na prowadzenie kasyna gry, co było związane z opublikowaniem informacji o terminach wygaśnięcia (w roku 2022 i 2023) 16 koncesji udzielonych w roku 2017 w województwie warmińsko–mazurskim, opolskim, lubelskim, podkarpackim, śląskim, świętokrzyskim, pomorskim, podlaskim, zachodniopomorskim i dolnośląskim. W roku 2022 wygasły terminy 9 koncesji na prowadzenie kasyna gry.

Od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku minister właściwy do spraw finansów publicznych udzielił 10 koncesji na prowadzenie kasyna gry w wyniku rozstrzygnięcia przetargów ogłoszonych w roku 2021 i 2022.

Zakłady wzajemne

W roku 2022 wpłynęły 4 wnioski o udzielenie zezwolenia na urządzenie zakładów wzajemnych – bukmacherskich (w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych).

Na dzień 1 stycznia 2022 roku obowiązywało 27 zezwoleń na urządzenie zakładów wzajemnych obejmujących łącznie 1888 punktów przyjmowania zakładów wzajemnych. W roku 2022 minister właściwy do spraw finansów publicznych cofnął w całości 2 zezwolenia oraz udzielił 6 zezwoleń na prowadzenie ww. działalności, z czego 4 zezwolenia dotyczyły kontynuacji dotychczasowej działalności. Na dzień 31 grudnia 2022 roku liczba ww. zezwoleń wyniosła 27, obejmując łącznie 1805 punktów przyjmowania zakładów wzajemnych.

W odniesieniu do funkcjonujących naziemnych punktów przyjmowania zakładów wzajemnych na zmniejszenie ich liczby w porównaniu do roku 2021 miała wpływ rezygnacja podmiotów z prowadzenia takiej działalności w niektórych punktach przyjmowania zakładów wzajemnych, czego następstwem było cofnięcie udzielonych zezwoleń dotyczących tych punktów.

Na dzień 1 stycznia 2022 roku obowiązywały 23 zezwolenia na urządzenie zakładów wzajemnych za pośrednictwem sieci Internet. W roku 2022 minister właściwy do spraw finansów publicznych udzielił 2 zezwolenia, w tym 1 zezwolenie dotyczyło kontynuacji dotychczas prowadzonej działalności.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku przedmiotowe zezwolenia posiadały 24 podmioty.

3.2. Zezwolenia na urządzenie gier i zgłoszenia urządzania gier udzielane i przyjmowane przez dyrektorów izb administracji skarbowej i naczelników urzędów celno-skarbowych

Na podstawie ustawy o grach hazardowych obowiązkiem uzyskania zezwolenia właściwego dyrektora izby administracji skarbowej objęte było urządzenie:

- 1) loterii promocyjnych,
- 2) loterii audioteksowych,
- 3) loterii fantowych,

4) gry bingo fantowe.

W roku 2022 dyrektorzy izb administracji skarbowej łącznie:

1) udzieliли:

a) 441 zezwoleń na urządzenie loterii promocyjnych dla 99 podmiotów,

b) 17 zezwoleń na urządzenie loterii audiotekstowych dla 4 podmiotów,

2) nie udzieliли zezwoleń na urządzenie loterii fantowych i na urządzenie gier bingo fantowe.

Porównując liczbę udzielonych zezwoleń w roku 2021 i 2022, w zakresie:

1) loterii promocyjnych – nastąpił wzrost liczby udzielonych zezwoleń o 17 zezwoleń,

2) loterii audiotekstowych – nastąpił spadek liczby udzielonych zezwoleń o 6 zezwoleń,

3) loterii fantowych – bez zmian – nie udzielono zezwoleń,

4) gry bingo fantowe – bez zmian – nie udzielono zezwoleń.

Na podstawie art. 7 ust. 1a ustawy o grach hazardowych organizacja loterii fantowych lub gier bingo fantowe, w których wartość puli wygranych nie przekraczała kwoty bazowej (dla roku 2022 było to 5 774,13 zł), była możliwa po dokonaniu zgłoszenia.

Na podstawie art. 7 ust. 1b ustawy o grach hazardowych loterie fantowe lub gry bingo fantowe, w których wartość puli wygranych przekraczała kwotę bazową oraz nie przekraczała piętnastokrotności tej kwoty – mogły po dokonaniu ich zgłoszenia urządzać organizacje pożytku publicznego.

W roku 2022 właściwi w tych sprawach naczelnicy urzędów celno-skarbowych przyjęli 673 zgłoszenia urządzania loterii fantowych, natomiast nie odnotowano zgłoszeń urządzania gry bingo fantowe.

Zgodnie z art. 6a ust. 1 pkt 2 ustawy o grach hazardowych gra w pokera w formie turnieju gry w pokera poza kasynem gry przez podmiot nieposiadający koncesji na prowadzenie kasyna gry może być urządzana na podstawie dokonania zgłoszenia organizacji takiego turnieju dyrektorowi izby administracji skarbowej właściwemu ze względu na miejsce urządzania turnieju gry w pokera, po spełnieniu warunków określonych w przepisach ustawy o grach hazardowych.

W roku 2022 dyrektorzy izb administracji skarbowej przyjęli 4 841 zgłoszeń organizacji gry w pokera poza kasynem gry od 29 podmiotów.

W porównaniu do roku 2021 przyjęto o 876 więcej zgłoszeń organizacji gry w pokera poza kasynami gry (w 2021 roku odnotowano 3 965 takich zgłoszeń od 22 podmiotów).

3.3. Podstawowe wskaźniki charakteryzujące rynek gier hazardowych

Dane o działalności w zakresie gier hazardowych przedstawia poniższe zestawienie opracowane na podstawie informacji dotyczących funkcjonowania podmiotów urządzających i prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych, tj. danych z formularzy IGH¹, danych z systemu KRAG (Komputerowy Rejestr Automatów do Gier) oraz danych spółki Totalizator Sportowy Sp. z o.o.

Liczba podmiotów, ośrodków gier i naziemnych punktów przyjmowania zakładów wzajemnych oraz liczba urządzanych gier liczbowych, loterii pieniężnych, loterii audiotekstowych i loterii promocyjnych w latach 2021–2022

Wyszczególnienie		Liczba podmiotów			Liczba ośrodków gier i naziemnych punktów przyjmowania zakładów wzajemnych oraz liczba urządzanych gier liczbowych, loterii pieniężnych, loterii audiotekstowych i loterii promocyjnych		
		2021	2022	Zmiana 2022/2021 (%)	2021	2022	Zmiana 2022/2021 (%)
Gry liczbowe (monopol)		1	1	0,0%	8	9	12,5%
Loterie pieniężne (monopol)		1	1	0,0%	123	150	22,0%
Kasyna gry		9	10	11,1%	50	51	2%
Salony gier na automatach (monopol)		1	1	0,0%	872	1273	46,0%
Zakłady wzajemne		23	24	4,3%			
	w punktach naziemnych	11	11	0,0%	1 888	1805	-4,4%
	przez sieć Internet	23	23	0,0%			
Loterie audiotekstowe		5	4	-20,0%	23	17	-26,1%
Loterie promocyjne		106	99	-6,6%	424	441	4,0%

¹ Informacja o funkcjonowaniu podmiotów - rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie sprawozdawczości podmiotów urządzających i prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych.

Dane przedstawione w zestawieniu dotyczą wszystkich podmiotów prowadzących działalność w okresie sprawozdawczym, nawet jeśli ich działalność rozpoczęła się w trakcie okresu sprawozdawczego lub została zakończona przed upływem okresu sprawozdawczego, tj. przed końcem roku kalendarzowego.

Z powyższego zestawienia wynika, że w roku 2022 w porównaniu do roku 2021 zwiększyła się liczba podmiotów urządzających zakłady wzajemne (wzrost o 1 podmiot), natomiast zmniejszyła się liczba naziemnych punktów przyjmowania zakładów wzajemnych o 83 punkty. W odniesieniu natomiast do loterii promocyjnych nastąpił spadek liczby podmiotów urządzających te loterie o 7 podmiotów, ale wzrosła liczba urządzanych loterii promocyjnych o 17 loterii.

W porównaniu do roku 2021 liczba podmiotów prowadzących kasyna gry w roku 2022 wzrosła o 1 podmiot.

W roku 2022 odnotowano dalszy zdecydowany wzrost liczby salonów gier na automatach, tj. o 401 salonów.

W przypadku loterii audiotekсовых nastąpił spadek zarówno liczby podmiotów urządzających loterie – o 1 podmiot, jak i liczby urządzanych loterii – o 6 loterii.

Zgodnie z art. 5 ustawy o grach hazardowych prowadzenie działalności w zakresie gier liczbowych i loterii pieniężnych jest objęte monopolem państwa. Monopol państwa realizuje spółka Totalizator Sportowy Sp. z o.o. W roku 2022 w porównaniu do roku 2021 nastąpił wzrost zarówno liczby urządzanych loterii pieniężnych – o 27 loterii, jak i liczby urządzanych gier liczbowych – o 1 grę liczbową.

3.3.1. Liczba urządzeń do gier w kasynach gry oraz w salonach gier na automatach

Liczbę urządzeń do gier w kasynach gry oraz w salonach gier na automatach w latach 2021–2022 przedstawia poniższe zestawienie.

Rodzaje urządzeń	Liczba urządzeń do gier (średnio w okresie)			
	W kasynach gry		W salonach gier na automatach	
	2021	2022	2021	2022
Stoły do gier cylindrycznych	176	180	X	X
Stoły do gry w karty	256	260		
Stoły do gry w kości	1	1		
Automaty do gier	2 984	3 037	3 699	5 197

3.3.2. Wyniki ekonomiczno-finansowe podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych

Wyniki ekonomiczno-finansowe podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych w latach 2021–2022 przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	2021	2022	Zmiana 2022/2021 (%)
	(w tys. zł)		
Przychody z gier *	41 283 317	59 313 865	43,7%
Wygrane uczestników gier *	34 848 130	50 972 865	46,3%
Podatek od gier**	3 048 859	3 885 730	27,4%
Dopłaty wynikające z art. 80 ustawy o grach hazardowych**	1 202 803	1 309 358	8,86%

*Źródło: formularze IGH

**Źródło: dane budżetowe

Z powyższego zestawienia wynika, że w roku 2022 w porównaniu do roku 2021 nastąpił wzrost wysokości przychodów z gier hazardowych o 18 030 548 tys. zł, tj. o 43,7%, a także wzrost wysokości należnego podatku od gier o 836 871 tys. zł, tj. o 27,4%.

Wygrane uczestników gier hazardowych w roku 2022 wyniosły 50 972 865 tys. zł i w porównaniu do roku 2021 wzrosły o 16 124 735 tys. zł, tj. o 46,3%.

Z kolei w roku 2022 w porównaniu do roku 2021 wysokość dopłat wzrosła o 106 555 tys. zł, tj. o 8,86%.

3.3.3. Przychody z gier hazardowych wykazane przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie i ich struktura w podziale na rodzaje gier w latach 2021–2022

Przychody z gier hazardowych wykazane przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie i ich struktura w podziale na rodzaje gier w latach 2021–2022 przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie		2021		2022		Zmiana przychodów
		Przychody	Struktura	Przychody	Struktura	2022/2021
		(w tys. zł)	(%)	(w tys. zł)	(%)	(%)
Monopol		26 252 755	63,6	39 386 080	66,40	50,0%
	Gry liczbowe	4 110 174	10,0	4 503 764	7,6	9,6%
	Loterie pieniężne	1 884 246	4,6	2 251 886	3,8	19,5%
	Salony gier na automatach	1 913 412	4,6	4 970 895	8,4	159,8%
	Gry kasynowe (przez sieć Internet)	18 344 923	44,4	27 659 536	46,6	50,8%
Kasyna gry		4 297 165	10,4	7 488 256	12,61	74,1%
Zakłady wzajemne		10 675 551	25,9	12 358 763	20,84	15,8%
	w punktach naziemnych	1 539 351	3,7	1 404 115	2,4	- 8,8%
	przez sieć Internet	9 136 199	22,1	10 954 648	18,5	19,9%
Loterie audioteksowe		57 846	0,1	87 069	0,15	50,5%
Razem		41 283 317	100%	59 320 168	100%	43,7%

Źródło: formularze IGH, z wyjątkiem danych dla loterii audiotekstowych, dla których źródłem były deklaracje podatkowe.

Z powyższego zestawienia wynika, że w roku 2022 w porównaniu do roku 2021 nastąpił wzrost ogólnej wysokości przychodów z gier hazardowych (o 43,7%).

W ramach monopolu państwa największy wzrost wysokości przychodów odnotowano w odniesieniu do salonów gier na automatach o 3 057 483 tys. zł, tj. o 159,8% oraz gier kasynowych (przez sieć Internet) o 9 314 613, tj. o 50,8%.

Znaczny wzrost wysokości przychodów odnotowano także w kasynach gry o 3 191 091 tys. zł, tj. o 74,3%.

Wzrost wysokości przychodów odnotowano również w odniesieniu do zakładów wzajemnych o 1 683 212 tys. zł, tj. o 15,8% (przy czym nastąpił spadek wysokości przychodów z gier

w punktach naziemnych o 8,8%, natomiast wzrost wysokości przychodów z gier przez sieć Internet o 19,9%) oraz w odniesieniu do loterii audioteksowych o 29 223 tys. zł, tj. o 50,5%.

4. WPŁYWY Z PODATKU OD GIER, OPŁAT I DOPŁAT

4.1. Dochody z podatku od gier

Dochody budżetu państwa z podatku od gier w roku 2022 prognozowane były w wysokości 3 300 000 tys. zł. Zrealizowano je w wysokości 3 885 730 tys. zł, co oznacza, że w porównaniu do prognozy były wyższe o 585 730 tys. zł, tj. o 17,75%. W porównaniu do roku 2021 wpływy te były wyższe o 836 871 tys. zł, tj. o 27,45%.

Zakres i szczegółowość danych dotyczących dochodów budżetu państwa z podatku od gier wynika z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.).

Zgodnie z ww. regulacją dochody z podatku od gier wykazywane są w klasyfikacji budżetowej w dziale 756, rozdział 75614 – wpływy z gier.

Tym samym dochody z podatku od gier dla poszczególnych gier hazardowych nie są wykazywane w budżecie państwa jako odrębna pozycja.

Niemniej jednak możliwe jest, na podstawie składanych przez podatników formularzy, określenie wysokości deklarowanego podatku od gier dla poszczególnych rodzajów gier hazardowych.

4.1.1. Podatek od gier za lata 2021–2022

Wysokość deklarowanego przez podatników należnego podatku od gier dla poszczególnych rodzajów gier hazardowych w latach 2021–2022 przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie		Podatek od gier (w tys. zł) (należny - deklarowany przez podatników)		
		2021	2022	Zmiana 2022/2021 (%)
Monopol		1 499 512	1 893 852	26,3%
	<i>Gry liczbowe</i>	822 035	900 753	9,6%
	<i>Loterie pieniężne</i>	282 638	337 779	19,5%
	<i>Salony gier na automatach</i>	45 714	118 407	159,0%
	<i>Gry kasynowe (przez sieć Internet)</i>	349 125	536 914	53,8%
Kasyna gry		311 670	546 033	75,2%
Zakłady wzajemne		1 284 238	1 475 638	14,9%
	<i>w punktach naziemnych</i>	184 278	167 433	- 9,1%
	<i>przez sieć Internet</i>	1 099 960	1 308 205	18,9%
Loterie audiotekstowe		14 462	21 767	50,5%
Loterie fantowe		3	2	-33,3%
Razem		3 109 885	3 937 292	26,6%

Szacunkowe należności (deklarowane przez podatników) z tytułu podatku od gier w roku 2022 wyniosły 3 937 292 tys. zł i były wyższe o 827 407 tys. zł, tj. o 26,6% od należności deklarowanych w roku 2021.

Największy wpływ na uzyskany podatek od gier w roku 2022 miała rosnąca dynamika w porównaniu do roku 2021 należności zadeklarowanych szczególnie w odniesieniu do gier w salonach gier na automatach – 72 693 tys. zł, tj. 159,0%.

W ramach monopolu państwa odnotowano wzrost ogólnej wysokości podatku od gier o 394 340 tys. zł, tj. o 26,3%.

W kasynach gry odnotowano wzrost wysokości podatku od gier o 234 363 tys. zł, tj. o 75,2%.

W pozostałych segmentach gier dynamika podatku od gier przedstawia się następująco:

- 1) zakłady wzajemne (w punktach naziemnych i przez sieć Internet) – ogólny wzrost o 191 400 tys. zł, tj. o 14,9%,
- 2) loterie audiotekstowe – wzrost o 7 305 tys. zł, tj. o 50,5%,
- 3) loterie fantowe – spadek o 1 tys. zł, tj. o 33,3%.

4.1.2. Struktura podatku od gier za lata 2021–2022

Strukturę podatku od gier dla poszczególnych rodzajów gier hazardowych w latach 2021–2022 przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie		Struktura podatku od gier (%)	
		2021	2022
Monopol		48,2%	48,10%
	<i>Gry liczbowe</i>	26,4%	22,87%
	<i>Loterie pieniężne</i>	9,1%	8,57%
	<i>Salony gier na automatach</i>	1,5%	3,0%
	<i>Gry kasynowe (przez sieć Internet)</i>	11,2%	13,64%
Kasyna gry		10,0%	13,87%
Zakłady wzajemne		41,3%	37,48%
	<i>w punktach naziemnych</i>	5,9%	4,25%
	<i>przez sieć Internet</i>	35,4%	33,23%
Loterie audiotekstowe		0,5%	0,55%
Loterie fantowe		0,00%	0,00%
Razem		100%	100%

Z analizy struktury zadeklarowanego w roku 2022 podatku od gier wynika, że w porównaniu do roku 2021 nastąpiło zwiększenie jego udziału w łącznej wysokości zadeklarowanego podatku od gier w kasynach gry o 3,87 pkt proc. oraz loteriach audiotekstowych o 0,05 pkt proc.

W działalności monopolisty nastąpił spadek jego udziału w łącznej wysokości zadeklarowanego podatku od gier o 0,1 pkt proc. – szczególnie w grach liczbowych o 3,53 pkt proc. oraz w loteriach pieniężnych o 0,53 pkt proc. Wzrost odnotowano natomiast w grach kasynowych (przez sieć Internet) o 2,44 pkt proc. oraz w salonach gier na automatach o 1,5 pkt proc.

Spadek udziału w łącznej wysokości zadeklarowanego podatku od gier został odnotowany w segmencie zakładów wzajemnych o 3,82 pkt proc.

Z kolei w segmencie loterii fantowych udział w łącznej wysokości zadeklarowanego podatku od gier pozostał na niezmiennym poziomie.

4.2. Zaległości podatkowe

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w urzędach skarbowych zostały wykazane zaległości (zaległości wymagalne i niewymagalne) z tytułu podatku od gier w wysokości 39 637 tys. zł, co oznacza, że w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku zmalały o 8 399 tys. zł, tj. o 17,5%.

Stan zaległości z tytułu podatku od gier

Wyszczególnienie	(w tys. zł)	
	Na dzień 31.12.2021	Na dzień 31.12.2022
Wysokość zaległości	48 036	39 637

Zgodnie z art. 63 ustawy o grach hazardowych w celu zabezpieczenia zobowiązań podatkowych w podatku od gier podmiot zarządzający gry obowiązany był złożyć zabezpieczenie finansowe w wysokości:

- 1) 1 200 000 zł – w przypadku prowadzenia kasyna gry,
- 2) 600 000 zł – w przypadku prowadzenia salonu gry bingo pieniężne,
- 3) 40 000 zł – w przypadku prowadzenia punktu przyjmowania zakładów wzajemnych,
- 4) 480 000 zł – w przypadku urządzania zakładów wzajemnych przez sieć Internet.

W przypadku gdy określona lub zadeklarowana należność z tytułu podatku od gier nie została zapłacona w terminie, należność ta podlegała zaspokojeniu ze złożonego zabezpieczenia.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku liczba tytułów wykonawczych do załatwienia z tytułu podatku od gier wynosiła 137, a załatwione zostały 54 tytuły wykonawcze. Wysokość zaległości objęta tytułami wykonawczymi do załatwienia w podatku od gier w roku 2022 wyniosła 7 314 tys. zł, z tego wyegzekwowano zaległości z tytułu podatku od gier w wysokości 1 799 tys. zł.

4.3. Wpływy z opłat w roku 2022

Podmioty zarządzające gry hazardowe, zgodnie z ustawą o grach hazardowych, uiszczają opłatę:

1) na rachunek bankowy Ministerstwa Finansów:

- a) za udzielenie koncesji oraz udzielenie zezwoleń i za zmianę koncesji lub zezwolenia, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o grach hazardowych – wpłynęło 22 730,8 tys. zł,
- b) za rozpatrzenie wniosku o rozstrzygnięcie charakteru gier, o którym mowa w art. 2 ust. 6 ustawy o grach hazardowych – wpłynęło 141,4 tys. zł,

2) na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Nowym Targu:

- a) za wydanie zezwolenia na loterie promocyjne, loterie fantowe, loterie audiotekstowe i gry bingo – wpłynęło 27 308 tys. zł,
- b) za rejestrację automatu do gier – wpłynęło 6 153 tys. zł,
- c) za rejestrację urządzenia losującego – wpłynęło 95 tys. zł,
- d) za rejestrację urządzenia do gier – wpłynęło 202 tys. zł.

W sumie na rachunek Ministerstwa Finansów z tytułu ww. opłat w roku 2022 wpłynęło 22 872,2 tys. zł, natomiast na rachunek Urzędu Skarbowego w Nowym Targu wpłynęło 33 758 tys. zł. **Łącznie z tytułu ww. opłat wpłynęło 56 630,2 tys. zł.**

4.4. Dopłaty

Na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy o grach hazardowych w grach objętych monopolem państwa ustanowione zostały dopłaty w wysokości:

- 1) 25% stawki, ceny losu lub innego dowodu udziału w grze – w grach liczbowych,
- 2) 10% stawki, ceny losu lub innego dowodu udziału w grze – w loteriach pieniężnych i grze telebingo.

Zgodnie z ustawą o grach hazardowych dopłaty są przekazywane w:

- 1) 75% na Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej,
- 2) 20% na Fundusz Promocji Kultury, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- 3) 1% na Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia,

- 4) 4% na Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, którego dysponentem jest Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.

Wysokość dopłat przekazanych w roku 2022 na poszczególne fundusze

Wyszczególnienie	Wysokość dopłat (w tys. zł)		
	2021	2022	Różnica 2022/2021
Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	901 855	982 018	80 163
Fundusz Promocji Kultury	240 495	261 871	21 376
Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych	12 354	13 094	740
Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	48 099	52 375	4 276
RAZEM	1 202 803	1 309 358	106 555

Źródło: dane budżetowe

W roku 2022 w porównaniu do roku 2021 wysokość dopłat wzrosła o 106 555 tys. zł, tj. o 8,86%.

5. NADZÓR ORGANÓW KAS NAD DZIAŁALNOŚCIĄ W ZAKRESIE GIER HAZARDOWYCH

5.1 Organy uprawnione do wykonywania kontroli oraz formy kontroli

Podstawę prowadzenia kontroli rynku gier hazardowych stanowi ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 615, z późn. zm.). Do zadań Krajowej Administracji Skarbowej (zwanej dalej „KAS”) należy wykonywanie kontroli celno-skarbowych w obszarze gier hazardowych oraz rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych oraz ściganie ich sprawców. Do zadań KAS należy również prowadzenie kontroli podatkowych podatku od gier oraz dopłat.

Organami uprawnionymi do wykonywania kontroli celno-skarbowych w zakresie określonym ustawą o grach hazardowych w roku 2022 byli naczelnicy urzędów celno-skarbowych. W zakresie podatku od gier i dopłat uprawnienie do kontroli podatkowej przysługiwało naczelnikom urzędów skarbowych.

Kontrola celno-skarbowa obszaru gier hazardowych obejmuje:

- 1) przestrzeganie przepisów regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, o których mowa w ustawie o grach hazardowych, a także zgodność tej działalności ze zgłoszeniem, z koncesją lub zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem,
- 2) wywiązywanie się podmiotów z obowiązków w zakresie podatku od gier oraz dopłat,
- 3) przestrzeganie przepisów w zakresie posiadania automatów do gier hazardowych,
- 4) produkcję i obrót automatami do gier hazardowych.

5.2 Przeprowadzone kontrole i ich wyniki w obszarze legalnego rynku gier hazardowych

5.2.1 Kontrole przestrzegania przepisów regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, o których mowa w ustawie o grach hazardowych, w roku 2022

Ogółem w roku 2022 organy KAS przeprowadziły 778 kontroli celno-skarbowych przestrzegania przepisów regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, o których

mowa w ustawie o grach hazardowych. W wyniku 159 kontroli celno-skarbowych przestrzegania przepisów regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, o których mowa w ustawie o grach hazardowych, (z 778 wytypowanych) przeprowadzonych w roku 2022 przez organy KAS, ujawniono różnego rodzaju nieprawidłowości, co w rezultacie wskazuje, że skuteczność tych kontroli wyniosła 20,4%. Prowadzone kontrole związane były z pojawiającymi się sygnałami o potencjalnym ryzyku naruszenia przepisów, jak również urządzeniem gier na automatach w salonach gier na automatach, w związku z sukcesywnym otwieraniem nowych ośrodków gier (na koniec roku 2020 otwartych było ponad 500 salonów gier, na koniec roku 2021 prawie 900 salonów gier, natomiast na koniec roku 2022 ponad 1200 salonów gier).

5.2.2 Liczba przeprowadzonych kontroli przestrzegania przepisów regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, o których mowa w ustawie o grach hazardowych, oraz stwierdzonych nieprawidłowości w podmiotach posiadających koncesję lub zezwolenie na urządzenie gier hazardowych oraz w podmiotach dokonujących zgłoszenia takich gier, a także gier urządzanych w ramach monopolu państwa

Liczbę przeprowadzonych przez naczelników urzędów celno-skarbowych kontroli przestrzegania przepisów regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, o których mowa w ustawie o grach hazardowych, w obszarach legalnego rynku gier hazardowych i stwierdzonych nieprawidłowości przedstawia poniższe zestawienie.

Rodzaje gier hazardowych	Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba kontroli, w trakcie których stwierdzono nieprawidłowości	
	2021	2022	2021	2022
Gry na automatach w salonach gier na automatach	264	207	14	24
Gry w kasynach gry	43	54	3	7
Zakłady wzajemne	399	250	12	20
Gry liczbowe (kolektury)	104	37	3	6
Loterie (fantowe, promocyjne, audioteksowe)	48	135	23	65
Loterie pieniężne	107	39	0	2
Gra w pokera (turniej)	31	44	4	26

Gry zarządzane z wykorzystaniem sieci Internet	8	12	4	9
OGÓŁEM	1004	778	63	159

Salony gier na automatach

W roku 2022 przeprowadzono 207 kontroli celno-skarbowych w salonach gier na automatach.

W wyniku 24 kontroli stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły m.in.:

- 1) braku powiadomienia naczelnika urzędu celno-skarbowego o awariach automatów do gier,
- 2) braku zmian wykazu obejmującego imiona i nazwiska osób upoważnionych przez podmiot do wykonywania powierzonych im obowiązków w zakresie objętym kontrolą celno-skarbową,
- 3) nieprawidłowo wypełnionych formularzy gracza,
- 4) nierzetelnego prowadzenia ksiąg kontroli eksploatacji automatów do gier,
- 5) nierzetelnego prowadzenia ewidencji,
- 6) niezgodności automatów w wykazie automatów do gier ze stanem faktycznym,
- 7) nieprawidłowego oznaczenia przed wejściem do salonu gier na automatach,
- 8) niedopełnienia obowiązku niezwłocznego powiadamiania naczelnika urzędu celno-skarbowego o zmianach w działalności salonu gier na automatach.

Kasyna gry

W roku 2022 przeprowadzono 54 kontrole w kasynach gier.

W wyniku 7 kontroli stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły m.in.:

- 1) nabycia automatów do gier powyżej obowiązującego limitu,
- 2) włączenia do eksploatacji automatów do gier przed przeprowadzeniem urzędowego sprawdzenia,
- 3) nierzetelnego prowadzenia księgi kontroli eksploatacji automatu do gier,
- 4) nierzetelnego prowadzenia ksiąg i ewidencji,
- 5) naruszenia obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 74 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej,

Zakłady wzajemne – punkty przyjmowania zakładów wzajemnych

Na koniec 2022 roku działalność dotycząca przyjmowania zakładów wzajemnych była prowadzona w 1 287 punktach.

W wyniku 250 kontroli celno-skarbowych przeprowadzonych przez naczelników urzędów celno-skarbowych w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych, nieprawidłowości ujawniono w 20 przypadkach. Nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- 1) nierozpoczęcia działalności w punkcie przyjmowania zakładów wzajemnych mimo zgłoszenia jej rozpoczęcia i wykazania obrotów,
- 2) zgłoszenia rozpoczęcia działalności niewłaściwemu organowi,
- 3) niezgłoszenia zamknięcia działalności,
- 4) braku miejsca wydzielonego w punkcie do przyjmowania zakładów wzajemnych lub wydzielenie tego miejsca w sposób niezapewniający skutecznego ograniczenia wstępu osobom poniżej 18 roku życia,
- 5) nierzetelnego prowadzenia ewidencji wypłaconych (wydanych) wygranych,
- 6) braku informacji o zakazie uczestniczenia w grach osób, które nie ukończyły 18 roku życia,
- 7) braku dostępności regulaminu zakładów wzajemnych dla graczy,
- 8) przestania informacji miesięcznej po terminie,
- 9) braku aktualnych zaświadczeń o odbyciu szkoleń z gier hazardowych osób nadzorujących gry hazardowe,
- 10) oferowania zakładów na gry niezgodnie z ustawą o grach hazardowych,
- 11) nieprzekazywania informacji o czynnościach podlegających kontroli celno-skarbowej,
- 12) niezgodnego z przepisami powierzenia wykonywania czynności w zakresie zakładów wzajemnych,
- 13) naruszenia zakazu reklamy,
- 14) naruszenia zapisu zatwierdzonego regulaminu zakładów wzajemnych w punkcie przyjmowania zakładów wzajemnych.

Loterie promocyjne i audioteksowe

W roku 2022 przeprowadzono 51 kontroli celno-skarbowych urządzania loterii promocyjnych. W 24 przypadkach stwierdzono różnego rodzaju nieprawidłowości, które w szczególności dotyczyły:

- 1) urządzania loterii bez zezwolenia lub zatwierdzonego regulaminu,
- 2) braku wymaganego pisemnego zaświadczenia o odbyciu szkolenia,
- 3) powiadomienia po terminie właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego o zmianach danych zawartych w zgłoszeniu lub w załącznikach,
- 4) nierzetelnego prowadzenia ewidencji wypłaconych (wydanych) wygranych,
- 5) braku wymaganych ewidencji,
- 6) powierzenia innemu podmiotowi wykonywania czynności związanych z urządzaniem loterii.

Loterie fantowe

W roku 2022 przeprowadzono 84 kontrole celno-skarbowe loterii fantowych. W 41 kontrolach wykazano różnego rodzaju nieprawidłowości.

Nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- 1) braku zgłoszenia niszczenia losów oraz innych dowodów udziału w grze,
- 2) braku zgłoszenia lub nieterminowym zgłoszeniu zmian zapisów w regulaminie,
- 3) braku rozliczenia loterii,
- 4) niezgodności liczby losów i wartości nagród z regulaminem,
- 5) wartości nagród poniżej wartości losu,
- 6) zmiany wysokości nagród w stosunku do zatwierdzonego regulaminu.

Gry liczbowe

W roku 2022 przeprowadzono 37 kontroli celno-skarbowych urządzania gier liczbowych. W trakcie 6 kontroli ujawniono nieprawidłowości, które dotyczyły m.in.:

- 1) braku dostępności regulaminu gry dla graczy,
- 2) braku informacji o zakazie sprzedaży i udziału w grach osób poniżej 18 roku życia.

Loterie pieniężne

W roku 2022 przeprowadzono 39 kontroli celno-skarbowych loterii pieniężnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono 2 nieprawidłowości polegające na braku dostępnych regulaminów loterii w kolekturze.

Gra w pokera rozgrywana w formie turnieju

W roku 2022 przeprowadzono 44 kontrole celno-skarbowe urządzania pokera rozgrywanego w formie turniejów gry w pokera. W trakcie 26 kontroli ujawniono nieprawidłowości, które dotyczyły m.in.:

- 1) braku umieszczenia w widocznym miejscu informacji o zakazie uczestnictwa w grach osób, które nie ukończyły 18 roku życia,
- 2) nierzetelnego prowadzenia ewidencji uczestników turnieju gry w pokera,
- 3) braku zabezpieczonych urzędowo ewidencji zaświadczeń o uzyskanej wygranej oraz ewidencji wypłaconych (wydanych) wygranych, których wartość wynosi co najmniej 2 280 zł,
- 4) braku druków imiennych zaświadczeń o uzyskanej wygranej,
- 5) braku wymaganego pisemnego zaświadczenia o odbyciu szkolenia z zakresu ustawy o grach hazardowych przez osobę przeprowadzającą turniej gry w pokera,
- 6) prowadzenia turnieju gry w pokera bez stosownego zgłoszenia lub niezgodnie ze zgłoszeniem,
- 7) złamania zakazu reklamy gier hazardowych,
- 8) braku określenia nagród w zgłoszeniu turnieju gry w pokera,
- 9) niezgodnej z zatwierdzonym regulaminem rejestracji graczy,
- 10) braku możliwości zapoznania się przez graczy z zatwierdzonym regulaminem turnieju gry w pokera,
- 11) braku wydzielonego miejsca do przeprowadzenia turnieju gry w pokera,
- 12) naruszenia regulaminu gry w pokera.

Kontrole celno-skarbowe przestrzegania przepisów regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, o których mowa w ustawie o grach hazardowych, przeprowadzone przez naczelników urzędów celno-skarbowych w obszarze produkcji i dystrybucji automatów do gier

W roku 2022 organy KAS przeprowadziły 48 kontroli celno-skarbowych w podmiotach, o których mowa w art. 15j ust. 3 ustawy o grach hazardowych, tj. podmiotach prowadzących działalność w zakresie produkcji i dystrybucji automatów do gier. W przypadku 8 kontroli ujawniono różnego rodzaju nieprawidłowości, które dotyczyły m.in.:

- 1) naruszenia wymogu niezwłocznego dokonywania wpisów do ewidencji automatów do gier,
- 2) przesłania po terminie miesięcznego sprawozdania o obrocie automatami do gier,
- 3) braku zgłoszenia rozpoczęcia działalności,
- 4) braku ewidencji magazynowanych automatów do gier,
- 5) nieprawidłowym prowadzeniu ewidencji automatów do gier,
- 6) nieprzedstawienia ewidencji w celu poświadczenia jej zamknięcia,
- 7) przesyłania po terminie informacji o wprowadzeniu i wyprowadzeniu automatów do gier,
- 8) braku dokonania inwentaryzacji automatów do gier.

5.2.3 Kontrole celno-skarbowe przeprowadzone przez organy KAS w zakresie podatku od gier

W roku 2022 przeprowadzono 2 kontrole celno-skarbowe w zakresie podatku od gier.

5.3 Działania w obszarze nielegalnego rynku gier hazardowych w stosunku do podmiotów urządzających i prowadzących gry hazardowe bez koncesji, zezwolenia lub zgłoszenia

W roku 2022 organy KAS kontynuowały działania mające na celu zwalczanie przestępstw skarbowych polegających na nielegalnym urządzeniu gier hazardowych.

Działania skierowane były na ujawnianie urządzania nielegalnych gier na automatach lub ich nieuprawnionego posiadania. Działania te obejmowały m.in. urządzenie nielegalnych gier z wykorzystaniem mediów elektronicznych oraz urządzenie gier na tradycyjnych (klasycznych) automatach do gier. Efektem tych działań było zajęcie 4 816 automatów do gier.

Liczbę urządzeń zatrzymanych do postępowań w sprawach karnych skarbowych przedstawia poniższe zestawienie.

Rodzaj urządzeń	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tradycyjne automaty do gier	13 864	29 855	24 699	24 503	7 948	9 429	5 549	5 856	3 885
Automaty do gier, na których urządzano gry z wykorzystaniem mediów elektronicznych	393	393	1 532	3 132	3 008	2 735	1 021	1 579	931
RAZEM	14 257	30 248	26 231	27 635	10 956	12 164	6 570	7 435	4 816

Jednym z obszarów nielegalnego urządzania gier na automatach było urządzanie nielegalnych gier z wykorzystaniem mediów elektronicznych. W trakcie kontroli miejsc, w których nielegalnie urządzane były gry, naczelnicy urzędów celno-skarbowych w roku 2022 zabezpieczyli 931 takich automatów do gier. Urządzenia te umożliwiały graczom rozgrywanie gier na automatach w rozumieniu ustawy o grach hazardowych, z wykorzystaniem łączu sieci Internet, analogicznie jak na tradycyjnych automatach do gier. W przypadku gier urządzanych na tych automatach opłata za grę dokonywana była w lokalu, w którym znajdował się automat, poprzez czytnik banknotów lub wrzutnik monet w samym urządzeniu lub u osoby obsługującej lokal. Obsługa realizowała też wypłaty nagród za punkty wygrane na urządzeniu. Coraz częściej w lokalach ujawniane są również zwykłe monitory komputerowe, na których grafiki z grami hazardowymi udostępniane są poprzez strony internetowe, a zasilenie punktami do gier (po przekazaniu gotówki do rąk osoby z obsługi) odbywa się poprzez dodanie punktów na innym komputerze.

Kolejnym przejawem nielegalnego urządzania gier na automatach było urządzanie takich gier z wykorzystaniem tradycyjnych (klasycznych) automatów do gier, na których możliwa była gra o wygrane pieniężne lub rzeczowe. Wypłata wygranych realizowana była przez sam automat bądź poza urządzeniem np. przez obsługę lokalu lub barmana. Ponadto urządzający i prowadzący gry hazardowe na takich urządzeniach, dla upozorowania legalności ich działania, zamieszczali na urządzeniu informacje, że urządzenie służy wyłącznie do zabawy

i nie realizuje wygranych, jak również instalowane były w urządzeniach inne elementy mające pozorować legalność ich działania, np. ogranicznik czasowy, elementy zręcznościowe czy element wiedzy. W wyniku działań przeprowadzonych w miejscach, w których nielegalnie urządzane były gry na automatach, naczelnicy urzędów celno-skarbowych w roku 2022 zabezpieczyli 3 885 takich automatów do gier.

Niezależnie od powyższego, w wyniku przeprowadzonych działań w roku 2022 w miejscach, w których nielegalnie urządzane były gry na automatach, podjęto 3 647 czynności mających na celu weryfikację miejsc, w których istniało prawdopodobieństwo ich występowania.

W odniesieniu do liczby przeprowadzonych przez organy KAS działań w miejscach, w których nielegalnie urządzane były gry na automatach, wskazać należy, że zmniejszyła się ona w porównaniu z rokiem 2021. Wynika to ze zmiany taktyki przyjętej w KAS w odniesieniu do nielegalnej działalności hazardowej. Ogranicza się czynności wobec pojedynczych miejsc na rzecz tworzenia powiązań podmiotowo-przedmiotowych i likwidacji dużych nielegalnych przedsięwzięć w tym obszarze.

5.3.1 Działania organów KAS w zakresie zwalczania urządzania i prowadzenia gier na automatach wbrew przepisom ustawy o grach hazardowych – poza kasynami gry i salonami gier

Największe ryzyko powstania nieprawidłowości, tak jak i w latach ubiegłych, identyfikowano w obszarze urządzania gier na automatach (tradycyjnych oraz wykorzystujących media elektroniczne). Organy KAS prowadziły szeroko zakrojone działania ukierunkowane na ich eliminowanie.

W roku 2022 nadal podejmowano działania w zakresie zwalczania urządzania gier na automatach z naruszeniem przepisów ustawy o grach hazardowych, m.in. przez:

- 1) weryfikację informacji otrzymanych ze źródeł zewnętrznych w zakresie miejsc nielegalnego urządzania gier na automatach oraz ich nieuprawnionego posiadania poprzez faktyczne sprawdzanie miejsc, w których zachodzi podejrzenie wystąpienia nieprawidłowości,
- 2) bieżące monitorowanie na obszarze kraju występujących zagrożeń, identyfikację ryzyk, jak też opracowanie metod przeciwdziałania im w związku ze zdiagnozowaniem nowych zjawisk stanowiących próbę „obchodzenia” przepisów ustawy o grach

hazardowych przez wprowadzenie na rynek automatów do gier służących do urządzania gier hazardowych pod pozorem wykonywania innej działalności, np. związanej z obrotem kryptowalutami.

5.4. Działania organów KAS w zakresie przeciwdziałania naruszaniu przepisów ustawy o grach hazardowych w sieci Internet

Rozwój technologiczny umożliwiający wszechstronne wykorzystanie sieci Internet, dostępnej dla każdego i w każdym praktycznie miejscu, wywołuje także zmiany w strukturze gier hazardowych. Zmiany te polegają na przenoszeniu do sieci i podejmowaniu działalności w zakresie urządzania gier hazardowych w sieci Internet. Sieć Internet, jak również nowe technologie komunikacji są niejednokrotnie narzędziem wykorzystywanym do prowadzenia nielegalnej działalności poprzez możliwości, które oferują, tj. urządzanie gier hazardowych w sieci, ich reklamę i promocję oraz informowanie o sponsorowaniu wbrew przepisom ustawy o grach hazardowych, a także uczestnictwo w nielegalnych grach.

5.4.1 Rejestr domen służących do oferowania gier hazardowych niezgodnie z ustawą

W związku z realizacją zadań związanych ze zwalczaniem „szarej strefy” w obszarze gier hazardowych w sieci Internet w roku 2022 organy KAS prowadziły wzmożony monitoring sieci Internet. W wyniku zintensyfikowanych działań mających na celu głównie ochronę społeczeństwa, w szczególności małoletnich, przed negatywnymi skutkami hazardu, w 2022 roku zostało zidentyfikowanych i wpisanych do Rejestru domen służących do oferowania gier hazardowych niezgodnie z ustawą o grach hazardowych (<https://hazard.mf.gov.pl>) 10 495 nazw domen internetowych. 8 639 domen było wykorzystywanych do nielegalnego urządzania gier hazardowych, natomiast 1 856 nazw domen służyło do reklamowania lub promowania gier hazardowych niezgodnie z przepisami. W rezultacie na koniec roku 2022 liczba wpisanych do Rejestru domen, a w konsekwencji zablokowanych nielegalnych stron internetowych, przekroczyła 28,3 tys.

5.4.2 Reklama i promocja gier hazardowych w sieci Internet

Pozostałe działania z zakresu przeciwdziałania zakazanej reklamie i promocji gier oraz informowania o sponsorowaniu w sieci Internet organy KAS realizowały z uwzględnieniem postanowień dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca

2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 178 z 17.07.2000, str.1) oraz dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36). W obowiązującym stanie prawnym działania dotyczące wskazanego obszaru realizowane były w oparciu o ustawę z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), która implementowała, co do zasady, postanowienia ww. dyrektywy o handlu elektronicznym, a także na podstawie ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2023 r. poz. 654, z późn. zm.), zwanej dalej „Kodeksem karnym skarbowym”.

W roku 2022 w wyniku systematycznego przeglądu przez organy KAS sieci Internet w zakresie zamieszczania niedozwolonej reklamy i promocji gier hazardowych, m.in. na serwerach zarządzanych przez krajowych hostingodawców (podmiotów udostępniających miejsca na swoich serwerach w celu umieszczania na nich danych przez usługobiorcę) zidentyfikowano 84 nazwy domenowe, na których występowały niedozwolone treści, w przypadku których usługę hostingu danej strony internetowej świadczyły polskie podmioty. Hostingodawcy usunęli lub zablokowali dostęp do zabronionych treści znajdujących się na 2 domenach. Pozostałe zidentyfikowane domeny, jako spełniające przesłankę służących do reklamowania lub promowania gier hazardowych niezgodnie z przepisami prawa, zostały wpisane do Rejestru domen służących do oferowania gier hazardowych niezgodnie z ustawą o grach hazardowych.

5.5. Współpraca organów KAS z podmiotami zewnętrznymi oraz innymi organami mająca na celu przeciwdziałanie naruszania przepisów w obszarze gier hazardowych, w tym w sieci Internet

W ramach przeciwdziałania przestępczości w obszarze gier hazardowych, w tym w sieci Internet, organy KAS kontynuowały współpracę m.in. z:

- 1) kilkoma hostingodawcami, co usprawniło komunikację oraz efektywność realizowanych zadań,
- 2) władzami samorządowymi, w ramach której, w przypadkach ujawnień w lokalach wynajmowanych od instytucji samorządowych nielegalnego urządzania gier na

automatach bądź ich nieuprawnionego posiadania, przesyłano informacje do właściwego organu o prowadzeniu w lokalu działalności naruszającej przepisy ustawy o grach hazardowych,

- 3) organami nadzoru budowlanego w zakresie współdziałania przy identyfikacji miejsc, w których jest prowadzona działalność z naruszeniem przepisów ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.) lub ustawy o grach hazardowych,
- 4) ze spółką Totalizator Sportowy Sp. z o.o. w zakresie współdziałania odnośnie do wymiany informacji o naruszeniach przepisów ustawy o grach hazardowych.

5.6. Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych

Jednym z zadań KAS jest rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ściganie ich sprawców. Zadanie to obejmuje między innymi zwalczanie przestępczości hazardowej, w tym w szczególności w obszarze urządzania nielegalnych gier na automatach.

Celem podejmowanych w tym zakresie działań przez organy KAS jest ochrona:

- 1) interesów Skarbu Państwa,
- 2) praworządności i wzrostu zaufania społeczeństwa do organów państwa,
- 3) interesów podmiotów legalnie działających na rynku gier na automatach,
- 4) graczy – niedostosowanie nielegalnej oferty do ustawowych ograniczeń zwiększa skalę zagrożeń uzależnień dla osób z niej korzystających.

Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych zostały określone w tytule I dziale II rozdziale 9 Kodeksu karnego skarbowego. Organami uprawnionymi do prowadzenia postępowań w tych sprawach są naczelnicy urzędów celno-skarbowych, jako finansowe organy postępowania przygotowawczego i jednocześnie organy KAS.

W roku 2022 organy KAS wszczęły 1 268 postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych. Tym samym w roku 2022 odnotowano spadek liczby wszczętych postępowań przygotowawczych o 32,3% w porównaniu z rokiem 2021, w którym wszczęte były 1 873

postępowania przygotowawcze przeciwko organizacji gier hazardowych. Spadku liczby wszczętych postępowań w roku 2022 w porównaniu do roku poprzedniego można upatrywać w zmianie taktyki organów KAS w zakresie zwalczania przestępczości hazardowej.

W ramach nadzoru sprawowanego przez Departament do Spraw Przestępczości Gospodarczej Prokuratury Krajowej koordynowane jest 5 różnych śledztw, prowadzonych przez Prokuratury Regionalne w Gdańsku, Krakowie i Poznaniu, których głównym przedmiotem jest organizowanie nielegalnych gier hazardowych na automatach.

Ujawniony w postępowaniach prowadzonych w wymienionych jednostkach proceder przestępczy obejmuje swym zasięgiem w istocie teren całego kraju. Do każdego ze śledztw łączone były sprawy dotyczące kolejnych ujawnianych przypadków organizowania nielegalnych gier hazardowych, przez osoby objęte postępowaniami.

Również ta okoliczność ta mogła mieć wpływ na spadek liczby wszczętych przez organy Krajowej Administracji Skarbowej postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych w 2022 r., w porównaniu do 2021 r.

Organy KAS w roku 2022 prowadziły łącznie 7 postępowań karnych skarbowych wobec uczestników nielegalnych gier hazardowych w sieci Internet. W 7 sprawach przedstawiono zarzuty podejrzanym o udział w nielegalnych grach hazardowych w sieci Internet. Sądy wydały 3 wyroki w trybie dobrowolnego poddania odpowiedzialności z karą grzywny w wysokości 170,050 tys. zł. W porównaniu do roku 2021 gdzie prowadzono 20 postępowań karnych skarbowych w przedmiotowym zakresie nastąpił spadek liczby prowadzonych postępowań o 65 %. W roku 2022 znacznie wzrosła jednak wysokość kar grzywny zasądzonych przez sądy w ramach dobrowolnego poddania się odpowiedzialności – w 2021 r. wyniosła ona 29,4 tys. zł.

W roku 2022 sądy orzekły kary grzywny wobec 1 011 sprawców przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych w łącznej wysokości 10 804 tys. zł, co w porównaniu do roku 2021 stanowi spadek łącznej wysokości orzeczonych kar grzywny o 4,81%. Z kolei w sprawach zakończonych w drodze mandatu karnego za przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe nałożono na sprawców kary grzywny

w łącznej wysokości 19 001 tys. zł, co stanowi wzrost łącznej wysokości nałożonych kar grzywny o 208,50% w porównaniu do roku 2021.

W roku 2022 zauważalny jest niewielki spadek wysokości ogółem wymierzonych kar grzywny, a także ich ogólnej liczby. Spadek ten jest jednak minimalny.

Podkreślić należy, że organy KAS w roku 2022 na bieżąco prowadziły zintensyfikowane działania zmierzające do wyeliminowania nielegalnej działalności z przestrzeni publicznej i trwałej jej likwidacji. Nadal identyfikowano występowanie takich elementów nielegalnego rynku gier na automatach jak: ukryte lub niedostępne lokalizacje, monitoring, wejście tylko dla osób dobrze znanych personelowi po wcześniejszym kontakcie telefonicznym, tworzenie fikcyjnych podmiotów tzw. słupów – stanowiących istotne utrudnienia w przeprowadzaniu działań przez organy.

Obok barier związanych z samym wejściem do wnętrza lokalu nadal występowały utrudnienia w przeprowadzeniu czynności eksperymentu odtworzenia gry na automacie poprzez jego dezaktywację.

Ponadto obserwowano kontynuację nielegalnego urządzania gier na automatach z wykorzystaniem tzw. podzielonego procesu gier, w tym z wykorzystaniem kryptowalut lub urządzeń sugerujących ich wykorzystanie do opłacania stawek służących do udziału w grze.

Analizowane były również publikowane w sieci Internet informacje i oferty handlowe dotyczące sprzedaży urządzeń i automatów do gier.

W roku 2022 podjęto 3 647 czynności mających na celu weryfikację miejsc, w których uprzednio zidentyfikowano nielegalne urządzenie gier na automatach bądź istniało prawdopodobieństwo ich występowania. Przeprowadzono 1 083 kontrole wynikowe, w których zidentyfikowano proceder. W wyniku powyższego organy KAS zatrzymały 4 816 sztuk automatów, na których nielegalnie urządzane były gry hazardowe.

Jednakże mając na uwadze uprawnienie KAS w zakresie rozpoznawania, wykrywania i zwalczania przestępstw określonych w art. 258 oraz art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.), zwanej dalej „Kodeksem karnym”, w związku z którymi nastąpiło uszczuplenie lub narażenie na uszczuplenie należności publicznoprawnej, zapobieganie tym przestępstwom oraz ściganie ich sprawców, jeżeli zostały ujawnione przez KAS, polegało na działaniach koncentrowanych na identyfikacji i likwidacji

zorganizowanych grup przestępczych odpowiadających za proceder urządzania nielegalnych gier na automatach i czerpiących z tego korzyści majątkowe. Na poziomie prowadzonych postępowań przygotowawczych w celu wykazania rzeczywistego rozmiaru procederu postępowania były łączone do wspólnego postępowania.

Uwzględniając cechy przestępczości hazardowej oraz kierując działania wobec faktycznych organizatorów procederu i jego istotnych ogniw, organy KAS koncentrowały się w głównej mierze na:

- 1) prowadzeniu postępowań i czynności ukierunkowanych na ujawnienie faktycznych organizatorów procederu i ich działalności, a także aktywności osób niezbędnej do stałego utrzymywania się procederu celem pociągnięcia ich do odpowiedzialności, a także pozbawiania korzyści z przestępstw,
- 2) podejmowaniu działań związanych z ujawnieniem strony finansowej procederu celem zniwelowania korzyści finansowych po stronie urządzających gry – zablokowania przepływu środków, uniemożliwienia korzystania z posiadanych środków, zabezpieczenia majątku na poczet kar, przejęcia korzyści z przestępstw, zastosowania sankcji podatkowych, pociągnięcia do odpowiedzialności za wprowadzenie do obrotu nielegalnych środków i egzekucji kar.

Biorąc powyższe pod uwagę:

- 1) ujednolicono sposób postępowania w zakresie zwalczania nielegalnej działalności hazardowej. Na poziomie prowadzonych postępowań przygotowawczych w celu wykazania rzeczywistego rozmiaru procederu postępowania były łączone do wspólnego postępowania,
- 2) zwiększono profesjonalizację podejmowanych działań skutkujących uzyskaniem odpowiednich dowodów mających przełożenie na materiał dowodowy wykorzystany w postępowaniu dowodowym,
- 3) położono nacisk na wykorzystywanie wszelkich możliwych narzędzi i środków do zwalczania nielegalnej działalności hazardowej, w tym osobowych, technicznych oraz z uwzględnieniem ścisłej współpracy różnych komórek. W realizacjach uczestniczyli specjaliści – technicy kryminalistyczni i informatycy śledczy – na potrzeby właściwego zabezpieczania dowodów, w tym śladów daktyloskopijnych oraz dowodów cyfrowych.

Podejmowane były również działania analityczne w stosunku do głównych organizatorów nielegalnego procederu w celu zbadania innych wątków tej działalności, w tym finansowych, w ramach zleconych analiz kryminalnych.

Podkreślenia wymaga, że problematyka związana ze zwalczaniem tzw. szarej i czarnej strefy w środowisku gier hazardowych oraz właściwym stosowaniem przepisów określających przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier hazardowych, w szczególności art. 107 Kodeksu karnego skarbowego, pozostaje również w stałym zainteresowaniu Prokuratury Krajowej.

Poza organami KAS także powszechne jednostki organizacyjne prokuratury, zarówno we współpracy z tymi organami, jak i Policją, na bieżąco oraz w ramach prowadzonych i nadzorowanych postępowań przygotowawczych, w tym przede wszystkim w sprawach o przestępstwa z art. 107 Kodeksu karnego skarbowego, podejmowały czynności zmierzające do wyeliminowania z przestrzeni publicznej pozaprawnej działalności w dziedzinie hazardu oraz trwałej jej likwidacji.

Wynikiem wdrożonego modelu działania w walce z przestępczością hazardową było zidentyfikowanie zorganizowanych grup przestępczych, wobec których prowadzone są postępowania przygotowawcze przez organy KAS pod nadzorem prokuratury.

Z uwagi na formę przestępczości przeciwko organizacji gier hazardowych organy ścigania prowadziły postępowania przygotowawcze w kierunku art. 107 § 1 i 3 Kodeksu karnego skarbowego oraz art. 258 § 1 Kodeksu karnego. Większość z postępowań inicjowana była przez finansowe organy postępowania przygotowawczego, które prowadziły zasadnicze ich wątki.

W roku 2022 Służba Celno-Skarbowa przeprowadziła 157 realizacji w kierunku grup przestępczych, z czego 114 prowadzonych było pod nadzorem prokuratury.

Większość z tych realizacji (141) funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej przeprowadzili samodzielnie. Pozostałe – 10%, z uwagi na skalę działalności przestępczej, zrealizowano wspólnie z funkcjonariuszami Policji, w tym z CBŚP 2,4 %.

W trakcie realizacji zatrzymanych zostało 156 osób. W stosunku do 86 osób sądy zastosowały środki zapobiegawcze. W przypadku 25 osób zgromadzony materiał uzasadniał zastosowanie

tymczasowego aresztowania. Pozostałe zastosowane środki zapobiegawcze to: dozór policji (63 osoby), zakaz opuszczania kraju (24 osoby) i poręczenie majątkowe (24 osoby).

Dla przykładu można wskazać, iż działania KAS doprowadziły w grudniu 2022 r. do wniesienia aktu oskarżenia przeciwko 40 osobom (zarzuty z art. 107 Kodeksu karnego skarbowego, a także art. 258 oraz art. 299 Kodeksu karnego) działającym w grupie przestępczej w latach 2013–2021. Łącznie przedstawiono ponad 3000 zarzutów i zgromadzono 1000 tomów akt. Ustalono korzyści majątkowe w wysokości około 470 mln. zł.

5.7. Sankcje administracyjne za naruszenie przepisów ustawy o grach hazardowych

Kara pieniężna to sankcja finansowa za nieprzestrzeganie obowiązków określonych w ustawie o grach hazardowych wymierzana na podstawie art. 89 tej ustawy. Kara pieniężna może zostać nałożona zarówno na urządzającego gry hazardowe bez koncesji, bez zezwolenia lub bez dokonania wymaganego zgłoszenia, na urządzającego gry hazardowe na podstawie udzielonej koncesji, udzielonego zezwolenia lub dokonanego zgłoszenia, który narusza warunki zatwierdzonego regulaminu, udzielonej koncesji, udzielonego zezwolenia lub dokonanego zgłoszenia lub prowadzi gry na automatach, urządzeniu losującym lub urządzeniach do gier bez wymaganej rejestracji automatu do gier, urządzenia losującego lub urządzenia do gry bądź też urządzającego grę hazardową, której urządzenie stanowi monopol państwa, jak i uczestnika w grze hazardowej urządzonej bez koncesji, bez zezwolenia lub bez zgłoszenia. Kara pieniężna może zostać nałożona również na posiadacza zależnego lokalu, w którym znajdują się niezarejestrowane automaty do gier i w którym prowadzona jest działalność gastronomiczna, handlowa lub usługowa, bądź posiadacza samoistnego takiego lokalu, o ile lokal nie jest przedmiotem posiadania zależnego.

Niezależnie od kary pieniężnej wymierzanej przedsiębiorcy urządzającemu gry hazardowe bez koncesji, bez zezwolenia lub bez dokonania wymaganego zgłoszenia, naczelnik urzędu celno-skarbowego może wymierzyć karę pieniężną osobom pełniącym funkcje kierownicze lub wchodzącym w skład organów zarządzających osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej urządzających gry hazardowe bez koncesji, zezwolenia lub zgłoszenia.

W wyniku prowadzonych postępowań w przedmiocie naruszenia ustawy o grach hazardowych związanych z wymiarem kar pieniężnych, jako konsekwencji prowadzonych przez organy KAS

kontroli, w roku 2022 wydano 1 990 decyzji ostatecznych wymierzających karę pieniężną, w tym na podstawie:

- 1) art. 89 ust. 1 tej ustawy – 1 943 decyzje,
- 2) art. 89 ust. 3 tej ustawy – 47 decyzji.

Łączna wysokość kar pieniężnych za naruszenie ustawy o grach hazardowych wymierzonych w decyzjach ostatecznych w roku 2022 wyniosła 623 286,8 tys. zł, w tym na podstawie:

- 1) art. 89 ust. 1 tej ustawy – 620 924,9 tys. zł,
- 2) art. 89 ust. 3 tej ustawy – 2 362 tys. zł.

Ponadto w roku 2022 zostało wydanych 555 decyzji ostatecznych ustalających odpowiedzialność osób trzecich za zaległości z tytułu kar pieniężnych za naruszenie ustawy o grach hazardowych (art. 89 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy) w łącznej wysokości 77 173,3 tys. zł.